

BÖLÜM 3

Faaliyet Tabanlı Maliyetleme, Zamana Dayalı Faaliyet Tabanlı Maliyetleme ve Kaynak Tüketim Muhasebesi İle İlgili Lisansüstü Tezlerin Holistik Bir Yaklaşımla Karşılaştırmalı İçerik Analizi

Mehmet Murat GUTNU¹

Giriş

Teknolojik gelişmeler neticesinde işletmelerin otomasyona dayalı modern üretim çevresinde faaliyetlerini sürdürmesi, emeğe dayalı geleneksel üretim çevresinin etkisini kırmıştır. Bu durum, direkt işçilik maliyetlerinin radikal bir şekilde azalıp, genel üretim maliyetlerinin aynı düzeyde artmasına neden olmuştur. Genel üretim maliyetlerinin maliyet unsurları içerisinde oran ve öneminin artması geleneksel maliyet yöntemlerinin işlevsiz kalmasına ve üretilen hizmet ve mamullere daha titiz bir dağıtım yöntemi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Böylece modern üretim çevresiyle uyumlu Faaliyet Tabanlı Maliyetleme (FTM) yöntemi doğmuştur (Özkan, 2011:82).

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Mardin Artuklu Üniversitesi, Mardin Meslek Yüksekokulu, Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı, muratgutnu@artuklu.edu.tr,

bir projeksiyon bütünsel bir yaklaşımla sunulmaya çalışılmıştır. Böylece her üç konunun gelişim süreci hakkında bir resim çizilmiştir. Literatür taramasında FTM, ZDFTM ve KTM konularını bu şekilde ele alan herhangi bir içerik analiziyle karşılaşılmaması çalışmanın özgün değerini ortaya koymaktadır. Çalışmanın bu konularla alakalı ileride çalışma yapacak araştırmacılara rehberlik edeceği düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Akman, G. ve Özcan B. (2017). Türkiye'de Kısıtlar Teorisi ve Uygulamaları Konusunda Yapılan Çalışmalar: Literatür Taraması, Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 26, Sayı 2, 2017, Sayfa 268-282.
- Altunay, M.A. (2021). Adli Muhasebe İle İlgili Ulusal Makalelerin Bibliyometrik Analizi (2000-2021), Uluslararası İşletme, Ekonomi ve Yönetim Perspektifleri Dergisi, Cilt: 5, Sayı:1, Haziran.
- Bayrakçıoğlu, S. (2021). Türkiye'de Ön Lisans Muhasebe Eğitimi Üzerine Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi (2004-2020), The Journal of Accounting and Finance, (91): 103-118
- Bozdemir, E. ve Çivi, F. (2019). Standart Maliyet Yönteminin Görsel Haritalama Tekniğine Göre Bibliyometrik Analizi, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Ocak (81), 59- 84.
- Bulut, N. ve Göksu M. (2021). Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisinde 2006-2020 Yılları Arasında Yayınlanan Bağımsız Denetim İle İlgili Makalelerin İçerik Analizi, Muhasebe ve Denetime Bakış, (63):249-274.
- Carmo L.P., Padovani, F. (2012). Advances and Challenges for Adoption of Activity Based Costing (ABC) by Public Sector: A Comparative Study of Brazil, Colombia, Uruguay and United States. International Business Research, Vol. 5, No. 2; February.
- Çil Koçyiğit, S., & Şenay, F. (2018). 1978-2018 Yılları Arasında Türkiye'de Sağlık Yönetimi Anabilim Dalı/Bilim Dalında Muhasebe ve Finansman Alanında Yazılan Lisansüstü Tezlerin Değerlendirilmesi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi, 21(2), 303-312. <https://doi.org/10.29249/selcuksbmyd.467473>
- Çil Koçyiğit, S., Altsoy, S. (2021). Sağlık Hizmetlerinde Yönetim Muhasebesi Alanında Bibliyometrik Bir Analiz, İşletme Araştırmaları Dergisi, 13 (2), 1384-1396.
- Dönmez, A., Karausta, T. ve Ersoy A. (2012). Social Sciences Citation Index'e Kayıtlı Dergilerde Çağdaş Yönetim Muhasebesi Yöntemlerine İlişkin Literatür Taraması Ve Analizleri (1970-2008), Journal of Yaşar University, 25(7) 4357-4377.

- Emir, S. ve Apalı, A. (2022). "Türkiye'deki Muhasebe Sistemleri Üzerine Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analiz İle Değerlendirilmesi," Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi, 22(66), ss 101-128
- Geçici, E. & Can, A.V., (2022). Denetim Kalitesi Konusunda SSCI Kapsamındaki Dergilerde Yayımlanmış Makaleler İle Türkiye'de Yapılan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Açından Karşılaştırmalı Analizi, Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi (Yıl: 2022, Sayı : 67, Sayfa : 129-158) <https://doi.org/10.55322/mdbakis.1017688>
- Gönen, S. (2018). Hedef Maliyetleme İle İlgili 1999-2017 Yılları Arasında Türkiye'de Yayımlanmış Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 7 (4), 2378-2390. Retrieved from <http://www.itobiad.com/issue/39481/458796>
- Gutnu M.M., Güneş M. (2021). İşletmelerde Bütçeleme İle İlgili Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi (1971 – 2020), Yayın Yeri: Gece Kitaplığı, Editör: METE MUSTAFA, Basım sayısı:1, Sayfa sayısı:656, ISBN:978-625-7342-56-8, Bölüm Sayfaları:265 -292
- İnam, Ö. ve Koç Tütüncü, S. (2017). Türkiye'de Sağlık Alanında Toplam Kalite Yönetimi Konusunda Yapılmış Tez Profillerinin İncelenmesi (2012-2016), IGUSABDER, 2 (2017): 109-122.
- İşseveroğlu, G. (2021). Muhasebe Mesleğinin Geleceği Boyutunda Akademik Yayımların Bibliyometrik Analizi, Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi, 13(25), 562-579.
- Hiçyorulmaz, E. (2022). Çevre Muhasebesi Konusunda Yazılan Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi İle İncelenmesi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi, 25 (1), 114-123.
- Kaplan, R. S. ve Anderson, S. R. (2003). Time-Driven Activity Based Costing, Working Papers Series, November, s.1-18.
- Karaaslanoğlu, F. ve Şahin, E.T. (2021). 2014-2020 Yılları Arasında Muhasebe ve Finansman Dergisi'nde Yayımlanan Makalelerin Bibliyometrik Profiline İncelenmesi, Muhasebe ve Finansman Dergisi – Ağustos 2021 Özel Sayı 219-232
- Karasioğlu, F. ve Yenişenol B. (2022). 2019-2021 Yıllarında MÖDAV ve EA-A'nın Yapmış Olduğu Uluslararası Muhasebe Kongrelerinde Yayımlanan Muhasebe Bildirileri Üzerine Bir İçerik Analizi, Selçuk Ün. Sos. Bil. Ens. Der. (48): 417-428
- Karacioğlu, R. ve Tosunoğlu, B. (2022). Yeşil Muhasebe Araştırmalarının Bilim Haritalama Teknikleri İle Bibliyometrik Analizi, Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, 24 (MODAVICA Özel Sayısı), ÖS57-ÖS70.

- Kaya, H. (2019). Türkiye'de denetim alanında yazılmış olan doktora tezlerinin değerlendirilmesi. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(2), 556-576.
- Kıllı, M. ve Işık, Y. (2022). Muhasebe Alanında 2010-2020 Yılları Arasında Tamamlanmış Doktora Tezlerinin Atıf Analizi, *Mali Çözüm Dergisi*, 32(170),33-53.
- Kızıyalçın, A. (2020). TR dizinde taranan üniversite ve muhasebe finansman dergileri ile lisansüstü tezlerde çağdaş maliyetleme yöntemleri (2010/2019). *Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 156-175.
- Köse, T. ve Ağdeniz Ş. (2018), Yönetim Muhasebesinin Yeni Paradigması: Bütünleştirme, *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, Özel Sayı 2018; 20, ös518-ös541.
- Özkan, A. (2011). Geleneksel Maliyetleme İle Faaliyete Dayalı Maliyetlemenin Birlikte Kullanımı: Melez Faaliyete Dayalı Maliyetleme Önerisi, *Muhasebe ve Denetime Bakış*, Ekim, s.79-95.
- Şahin, D. (2022). Stratejik Maliyet Yönetimi İle İlgili Ulusal Alanda Yayımlanmış Lisansüstü Tez Çalışmaları Üzerine Bir Araştırma, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 14 (3), 2061-2078.
- Şahingöz, H. ve Dinç, Y. (2021). Türkiye'de Faaliyet Tabanlı Maliyetleme ve Zamana Dayalı Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Alanındaki Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi, *Mali Çözüm Dergisi*, 31(168), 173-190.
- Şenol H. (2020). Türkiye'de maliyet yönetim yaklaşımları alanında yazılmış lisansüstü tezlerin bibliyometrik analiz ile değerlendirilmesi, *İktisadi ve idari bilimler – teori, güncel araştırmalar ve yeni eğilimler/2*, yayın yeri: IVPE Yayınevi, Basım sayısı: 1, Bölüm Sayfaları: 314-334, Editör: Selim DEMEZ, ISBN: 978-9940-46-055-6.
- Uluç, S. M. (2022). Yalın Muhasebe Konusunda Türkiye'de Yapılan Araştırmalara Yönelik Bir Değerlendirme, *Socrates Journal of Interdisciplinary Social Studies*, Year 8, Volume 20.
- White, L. (2009). Resource Consumption Accounting: Manager-Focused Management Accounting. *Journal of Corporate Accounting & Finance*, 20(4), p.63-77.
- Yücel, S. (2021). Muhasebe Konularında 2015-2020 Yılları Arasında Türkiye'de Yayımlanmış Makalelerin Bibliyometrik Analizi, *Muhasebe ve Denetime BAKIŞ*, (64) : 95-122